

N°. 277.

Coöperatieve zuivelfabriek »de Nijverheid», te Wijnbergen in de gemeente Bergh.

Voor mij Nicolaas Theodorus Ladenius, notaris in het eerste arrondissement der provincie Gelderland, ter standplaats Doetinchem, zijn verschenen:

1. Gradus van Onna;
2. Willem van Zadelhoff;
3. Johannes Borkus;
4. Theodorus Johannes Bluemer;
5. Gradus Smits;
6. Jan Hendrik Remmelink;

allen landbouwdoende en wonende de drie eersten in de buurtschap Wijnbergen, gemeente Bergh, de drie laatsten in de buurtschap Dichteren, gemeente Ambt-Doetinchem.

De comparanten verklaarden in de buurtschap Wijnbergen, gemeente Bergh, waar die vereeniging zal gevestigd zijn, te hebben opgericht eene coöperatieve vereeniging, ten doel hebbende de exploitatie van gemeenschappelijke zuivelbereiding en den verkoop van de te verkrijgen boter, onder den naam van: *Coöperatieve zuivelfabriek »de Nijverheid»*, en voor die vereeniging te hebben vastgesteld de volgende statuten:

Naam, doel, middelen, duur en grondbeginselen.

Artikel een. De vereeniging is coöperatief, draagt den naam van: *Coöperatieve zuivelfabriek »de Nijverheid»* en heeft haar zetel te Wijnbergen in de gemeente Bergh.

Artikel twee. Het doel der vereeniging is gemeenschappelijke zuivelbereiding door de exploitatie eener *zuivelfabriek* en den verkoop van de te verkrijgen boter.

Artikel drie. Om dit doel te bereiken sticht de vereeniging eene **zuivelfabriek** op door haar aan te koopen grond te Wijnbergen, gemeente Bergh, en verbinden zich de leden om de melk hunner eigene koeien, die voor boterbereiding zal bestemd zijn, aan de fabriek te leveren en de daarvan komende boter voor gemeenschappelijke rekening te bewerken, te verkoopen en af te leveren.

Artikel vier. De vereeniging wordt, behoudens verlenging na afloop van het tijdvak, opgericht voor den tijd van vijf jaren, aanvangende met den datum van openbaarmaking der statuten in de **Staatscourant**.

In elk geval zal zij voortduren totdat de geldleening, bedoeld bij artikel zeven, geheel zal zijn afgelost.

Artikel vijf. Het domicilie der vereeniging, alsmede van de leden die buiten de buurtschap Wijnbergen, gemeente Bergh, woonachtig zijn, is ten kantore der vereeniging te Wijnbergen, gemeente Bergh.

Artikel zes. Het dienstjaar vangt aan op den eersten Januari, doch zal voor het eerste boekjaar reeds beginnen te loopen van af den eersten September achttienhonderd vier en negentig.

Geldmiddelen.

Artikel zeven. Het voor de oprichting der vereeniging, den aankoop van het terrein, de stichting der fabriek en het aanschaffen der machines, werktuigen en gereedschappen benoodigd kapitaal, ten bedrage van hoogstens twee duizend gulden, zal worden geleend onder hypothecair verband van den grond en het fabrieksgebouw met hetgeen daartoe door bestemming behoort en solidaire borgstelling van alle leden der vereeniging.

Deze leening zal binnen den tijd van vijf jaren, te rekenen van den dag der oprichting van de vereeniging, moeten zijn afgelost, behoudens verlenging van den termijn, door omstandigheden buiten toedoen van de vereeniging, in overleg met den geldschieter te bepalen.

Aflossing en rente van het verschuldigde kapitaal worden uit de kas der vereeniging bestreden.

Lidmaatschap, rechten en verplichtingen.

Artikel acht. Leden der vereeniging zijn de oprichters en zij die

ater als zoolanig worden aangenomen op voorwaarden door de vereeniging te stellen.

Artikel negen. Zij zijn verplicht om de melk hunner koeien, die zij voor eigen gebruik niet noodig hebben, aan de fabriek te leveren.

Op Zondagen, op den eersten Kerstdag en op Hemelvaartsdag heeft geene levering plaats.

Buiten schriftelijke toestemming van het bestuur is het aan de leden, op boete van tien gulden voor elke overtreding ten voordeele van de vereenigingskas, verboden, om melk of boter ergens anders dan aan de fabriek af te leveren, alsmede om melk te koopen tijdens zij aan de fabriek leveren.

Artikel tien. Het is verboden om aan de fabriek te leveren:

1°. melk van ongezonde koeien;

2°. melk van kalfkoeien, binnen tien dagen na het kalven; van dragende koeien gedurende de laatste zes weken van de dracht;

3°. melk die vervalscht, vermengd of niet behoorlijk behandeld is geworden, of die geen vier graden roomgehalte heeft;

4°. melk die in onreine melkstoopen wordt afgeleverd, of die in zoodanigen toestand is, dat zij voor de bereiding van deugdelijke boter ongeschikt wordt geacht.

Artikel elf. De melk die in onreine melkstoopen wordt afgeleverd, of in het algemeen de melk die in het vorig artikel bedoeld wordt, zal door het dienstdoende personeel niet worden aangenomen.

De leveranciers der geweigerde melk kunnen daarop in beroep komen bij het lid van het bestuur aan wien de contrôle der melk is opgedragen.

Dat lid stelt zoo spoedig mogelijk een nauwkeurig onderzoek in en doet daaromtrent onmiddellijk uitspraak.

Die uitspraak is voor geen hooger beroep vatbaar, en de leveranciers moeten zich daaraan onderwerpen.

Artikel twaalf. De melk moet worden geleverd zooals zij uit de koe komt, nadat zij door een goede teems is doorgezegen; voor zoover de levering niet dadelijk na het melken geschiedt, moet de melk terstond, door middel van koud water, voldoende worden afgekoeld en voorts in een koelen, zuiveren kelder worden bewaard in deugdelijke en zuivere melkvaten.

Artikel dertien. De melk moet minstens elken morgen, op een uur door het bestuur te bepalen, worden afgeleverd in melkstoopen die door het bestuur worden goedgekeurd en gemerkt. Die stoopen moeten zorgvuldig zuiver worden gehouden. Zij zullen, zoo noodig, in de fabriek op kosten der leveranciers gereinigd worden. De kosten daarvan bedragen tien cent per stoep.

Artikel veertien. Het bestuur is bevoegd om een onderzoek te doen omtrent het melkvee, de melk, de melkvaten, de kelders en het veevoeder der landbouwers die de melk leveren. Deze zijn verplicht dit onderzoek te gedoogen, den daarmede belasten persoon de gewenschte inlichting en hulp te verleen en, zoo noodig, iedere melkkoe in zijne tegenwoordigheid te doen melken, en hem een monster der melk te laten nemen.

Artikel vijftien. De melkleveranciers zijn verplicht om de voorgeschreven maatregelen, die het gevolg zullen zijn van bedoeld onderzoek, uit te voeren. Zoo zij hieraan niet voldoen of indien zij in strijd handelen met de bepalingen van de artikelen 9 tot en met 14, kan het lid van het bestuur in artikel 11 bedoeld, de aanneming der melk aan de fabriek tijdelijk weigeren.

Het bestuur kan zelfs die aanneming gedurende drie maanden verbieden en dit verbod telkens met drie maanden verlengen of op elken liter te leveren melk eene boete toepassen van hoogstens een cent.

Artikel zestien. De maat der melk, door ieder geleverd, wordt met haar gehalte aan room op naam van den leverancier in een daartoe bestemd register geboekt.

Artikel zeventien. Het onderzoek naar het vetgehalte der melk heeft ten aanzien van ieder leverancier minstens eenmaal per week plaats met de daartoe bestemde machine. Naar dat gehalte en naar de hoeveelheid der geleverde melk wordt voor elke week en voor ieder leverancier het aandeel in de verkregen boter berekend.

Dit onderzoek geschiedt in het gewoon lokaal en kan door ieder leverancier worden bijgewoond.

Artikel achttien. De uitbetaling der te gelde gemaakte boter heeft plaats alle veertien dagen in de fabriek op aan te wijzen tijdstippen.

De melk wordt uitbetaald naar den prijs waarvoor de boter is verkocht en betaald geworden, na aftrek van alle onkosten.

Artikel negentien. Ieder leverancier is verplicht om zijn aandeel in de ontroomde melk en in de karnemelk dagelijks terug te nemen.

Artikel twintig. Buiten schriftelijke toestemming van den voorzitter van het bestuur is het aan ieder verboden om iets, wat tot de **zuivelfabriek** behoort, mede te nemen of af te geven.

Bestuur, beheer, toezicht.

Artikel een en twintig. Het bestuur der vereeniging bestaat uit zes leden, drie uit elk der buurtschappen Wijnbergen-Dichteren.

Het benoemt uit zijn midden een voorzitter en een secretaris-penningmeester en regelt onderling zijne werkzaamheden.

Bij ontstentenis van den voorzitter treedt het oudste lid als zijn plaatsvervanger op.

De leden van het bestuur treden alle drie jaren, volgens op te maken rooster, met Nieuwjaar af.

Zij blijven echter in functie tot dat hun opvolgers zijn benoemd. De afgetreden leden zijn herkiesbaar.

Elk lid van het bestuur kan echter ten allen tijde in eene algemeene vergadering der leden ontslagen worden.

Artikel twee en twintig. Aan het bestuur is opgedragen het oprichten, het in werking brengen en het beheer der fabriek, en voorts alles wat bij deze statuten of bij huishoudelijk reglement niet aan de gezamenlijke leden zelve is voorbehouden.

Artikel drie en twintig. De voorzitter belegt eene bestuurs- of eene algemeene vergadering, zoo dikwijls als hij dit noodig acht of wanneer het door een-vijfde der leden, met opgave der te behandelen onderwerpen, schriftelijk wordt verzocht.

Wordt hieraan binnen acht dagen geen gevolg gegeven, dan

kunnen de aanvragers dadelijk eene vergadering beleggen. Wanneer in zulke vergadering meer dan de helft der leden aanwezig is, is het eene wettige vergadering.

Voor elke vergadering worden de leden drie dagen te voren schriftelijk opgeroepen, met opgaaf van de te behandelen onderwerpen.

Artikel vier en twintig. Het boekjaar eindigt ultimo December van elk jaar, voor het eerst op dien datum in achttienhonderd vijf en negentig.

Binnen twee maanden daarna doet het bestuur in eene algemeene vergadering rekening en verantwoording van zijn beheer.

Bij deze rekening wordt overgelegd een inventaris van de goederen der vereeniging, tevens bevattende eene begrooting van de waarde dier goederen. In deze of in eene volgende vergadering worden rekening en inventaris onderzocht en daaromtrent beslist.

Wordt in geen dezer vergaderingen een besluit tot afkeuring genomen, dan worden rekening en inventaris beschouwd te zijn goedgekeurd.

Artikel vijf en twintig. De voorzitter opent, leidt en sluit de vergaderingen en behandelt alle voorkomende zaken, die niet aan anderen zijn opgedragen of die eene dadelijke afdoening vorderen.

Artikel zes en twintig. De bepalingen en besluiten, zoowel in bestuurs- als in algemeene vergaderingen, worden genomen met meerderheid van stemmen der aanwezige leden. Bij staking der stemmen beslist het lot.

Een besluit echter tot wijziging dezer statuten, tot het vaststellen der voorwaarden, tot aanneming van nieuwe leden, wordt niet genomen dan na in eene vorige vergadering te zijn voorgedragen.

Artikel zeven en twintig. Zoodra de fabriek gedurende vijf volle jaren in werking is geweest, wordt aan ieder lid of rechtverkrijgende de bevoegdheid toegekend om de waarde van zijn aandeel op te eischen of dat aandeel aan een ander landbouwer in de buurtschappen Wijnbergen en Dichteren over te dragen, onder goedkeuring van het bestuur. De waarde van het aandeel wordt berekend naar den laatst-goedgekeurden inventaris, bij artikel vier en twintig omschreven.

In geen geval echter zal de opeisching of overdracht kunnen plaats hebben, vóór dat de bij artikel zeven bedoelde schuld ten volle zal zijn afgelost.

Artikel acht en twintig. Wanneer vóór het verstrijken der vijf jaren bij het vorig artikel bedoeld, een lid der vereeniging uit de gemeente Bergh of Ambt-Doetinchem vertrekt of diens bedrijf ten gevolge van overlijden wordt opgeheven, kan zoodanig lid of diens erfgenamen, onder goedkeuring van het bestuur en van den bij artikel zeven bedoelden geldschieter, het aandeel aan een ander landbouwer in een der buurtschappen Wijnbergen of Dichteren overdoen.

Ontbinding en vereffening.

Artikel negen en twintig. Bij eindigen of ontbinding der vereeniging of ook wanneer de fabriek gedurende een vol jaar stilstaat, mits de schuld bedoeld bij artikel zeven geheel zal zijn afgelost, zal tot liquidatie worden overgegaan.

De bezittingen der vereeniging zullen naar plaatselijk gebruik worden verkocht en de opbrengst daarvan — na aftrek van kosten en schulden — onder de gezamenlijke leden worden verdeeld.

Mocht aan het hierboven bepaalde binnen eene maand na het verstrijken van den aangegeven termijn niet worden voldaan, dan is een-vijfde der leden het recht verzekerd om eene vergadering te beleggen tot regeling der liquidatie.

In die vergadering wordt bij meerderheid der aanwezige leden, hoe klein hun getal ook zijn moge, de verkoop en de vereffening bepaald, met dien verstande echter, dat elk lid zijn aandeel in de zuivere opbrengst zal verkrijgen.

Wijziging der statuten.

Artikel dertig. Dadelijk na aflossing der schuld, bij artikel zeven bedoeld, worden deze statuten herzien.

Artikel een en dertig. Voor zoover daarvan bij deze statuten niet uitdrukkelijk is afgeweken, wordt deze vereeniging geregeerd door de bepalingen der wet van zeventien November achttienhonderd zes en zeventig (*Staatsblad* nummer tweehonderd zeven en twintig).

Slotbepaling.

Leden, die eene der artikelen dezer statuten overtreden, in strijd daarmee handelen, of op eenige wijze de belangen der vereeniging schaden, kunnen, op voorstel van het bestuur, van hun lidmaatschap worden vervallen verklaard, met ontzegging van alle aanspraken op restitutie van gedane inleg, mede-eigendom of dergelijke, en onder verbeurte van zoodanige boete als door de vereeniging zal worden bepaald, behoudens vergoeding van kosten, schaden en intressen volgens de wet uit hunne onrechtmatige daad voortvloeiende.

De comparanten zijn aan mij notaris bekend.

Waarvan akte.

Gedaan en verleden te Doetinchem, heden den tienden Augustus achttienhonderd vier en negentig, in tegenwoordigheid van Hendrik Willem Maandag, notarisklerk, wonende te Keppel, en Johan Gerhard Lovink, zonder beroep, wonende te Doetinchem, als getuigen.

Na voorlezing is deze akte door de comparanten, getuigen en mij notaris ondertekend.

(Geteekend:) G. van Onna, W. v. Zadelhoff, J. Borkus, Th. J. Bluemer, G. Smits, J. H. Remmelink; H. W. Maandag, J. G. Lovink, N. Th. Ladenius, *notaris*.

Geregistreerd te Doesburg den elfden Augustus 1800 vier en negentig, deel 122, folio 190 verso, vak 7; vier bladen, geen renvooi. Ontvangen voor recht een gulden twintig cent. De ontvanger, (geteekend:) *Immink*.